

Zadnje vesti

Po mešanem vremenu zadnjih par dni, ko smo imeli sneg, so dro in tudi nekoliko dežja, ki je hitro zmrznil in pokril ulice s tanko ledeno plastjo, je za jutri napovedano, da bo mrzleje in oblačno.

Zvezni obrambni tajnik Wilson je v Washingtonu ostro kritiziral milico posameznih ameriških držav, takozvano National Guard. Dejal je, da so se posebej za časa vojne na Koreji mnogi mladi moški vpisali v milico v svojih državah, ker so se s tem najlažje izognili redni vojaški službi. National Guard bi bila torej nekako zavetišče "draft dodgerjev"—izraz, ki ima v ustih Amerikancev slab okus.

Takoj so se oglašili poveljniki raznih državnih milic in zahtevali, da tajnik Wilson prekliče svoje besede, ki da so bile žaljive za mlade ljudi, ki služijo v teh polvojaških edinicah.

Na predsednika Eisenhowerja je bil naslovljen poziv, da poskrbi, da bodo ljudje, ki so ustanovniki na polju letalstva, bolj plačani, kakor pa jih plačuje vlada.

Trdi se, da najboljši taki znanstveniki odhajajo v privatno zaposlitev, kjer so mnogo bolj plačani.

Združene države so podprle generalnega tajnika Združenih narodov Daga Hammarskjöldja v njegovi zahtevi, da se morajo judovske vojaške čete najprej povsod umakniti z egiptskega ozemlja, nakar šele bodo Združeni narodi posredovali, da se večni mejni spori med Egiptom in Izraelom rešujejo v okviru te organizacije.

Dva tuja državna glavarja, eden, ki je danes prisel v Ameriko, drugi, ki ima priti sem v bližnji bodočnosti, sta bila večer predmet debat v javnosti.

Arabski kralj Saud, ki se je danes izkrcal v New Yorku, ni bil tam sprejet z nobenimi častmi, kakor je to navada, kadar pride v New York kak visok gost iz tujine. Kralj Saud je znan kot strupen nasprotnik Judov, teh pa je v New Yorku veliko in tudi vpliv imajo.

Kljub temu pa je bilo v New Yorku pripravljeno predsedniško letalo "Columbine", da kralja Arabije odpelje v Washington, kjer bo uradni gost ameriške vlade.

Člani kongresa, ki so začeli protestno gibanje proti obisku jugoslovanskega predsednika Tita, so zbrali med poslanci 100 podpisov za petico, ki naj bi bila predložena predsedniku Eisenhowerju. V poslanski zbornici je bila tudi vložen resolucija, da naj kongres ne dovoli niti dolarja za uradno razvedrilo Tita, če bi prišel v Washington.

Vrhovno sodišče v Washingtonu je pristalo na to, da vzame v pretres priziv italijanskega raketa Franca Costello, ki je bil obsojen na pet let zapor, ker vladi ni plačal dovolj davkov.

Priziv temelji na trditvi, da je bila kazen, ki je bila izrečena nad njim, prestroga.

Tovarne družbe General Motors v Daytonu, Ohio, v katerih se izdelujejo električni hladilniki, so odpušile 1700 delavcev.

V teh tovarnah, pet po številu, dela normalno 19.000 ljudi.

Problem zadostnih zalog vode v severnem Ohio

Znano je, da je v Ameriki mnogo krajev, kjer je vprašanje zadostnih zalog vode že danes resen problem, še večji pa bo v prihodnosti. Kaj pa država Ohio? In pa mesto Cleveland s svojo okolico, kar v industrijskem oziru ne pomeni le okraj Cuyahoga, temveč celotno industrijsko okrožje v severnem delu države.

Kot širši ali veliki Cleveland se danes šteje osem okrajev v severnem Ohio. Inženirji so o vprašanju zalog vode v tem področju izvršili temeljito preiskavo in zaključek, da katerega so prišli, je ta, da če se to veliko industrijsko področje že danes ne bo pripravilo za bodočnost, bo leta 1980 trpelo zelo občutno pomanjkanje vode.

Preračunano je, da se bo v letu 1980 rabilo več kot še enkrat toliko vode, kakor danes. Če se torej ne bomo pravočasno pripravili, bo dnevni primanjkljaj vode znašal 1,150 milijonov galonov, kar je toliko kot 90 odstotkov vse vode, ki se danes v okrožju porabi.

Inženirji, ki so položaj preštudirali, toraj priporočajo, da se zgradijo na obali jezera Erie tri vodovodne naprave za črpanje vode iz jezera, in sicer eno v Ashtabuli, drugo v Avon Parku, tretjo pa v Fairportu. Začetni stroški bi bili 56 milijonov dolarjev. Kakor bi se načrt v celoti izpeljal, bi to stalo 200 milijonov, ampak potem bi industrije v Ohio imele dovolj vode tja do leta 2000.

Preračunali so tudi, da bo v tem okrožju, ki ima danes 2,139 prebivalstva, da leta 1980 živel 60 odstotkov več ljudi, do leta 2000 pa že 126 odstotkov več.

VELIK OGENJ V LETOVIŠKEM MESTU

V znanem letoviškem mestu in zdravilišču Saratoga Springs v državi New York je ogenj razdeljal en cel mestni blok. Ubit je bil en policaj, poškodbe pa je dobilo deset oseb.

NOVE ARETACIJE NA MADŽARSKEM

Madžarska policija je objavila aretacijo 34 nadaljnjih oseb, pri katerih da so se našle zaloge orožja in municije. Vsi so obtoženi protirevolucionarnega delovanja. Med aretiranimi so bili tudi mladoletniki, ki so imeli svojo posebno skupino. Ti so bili izročeni mladinskim oblastem.

SENATORJI ZOPER DULLESA

Vodilni demokratski senatorji so začeli odprt boj za odstranitev državnega tajnika Johna Fosterja Dullesa, o katerem trdijo, da je ameriško zunanjo politiko tako daleč zavozil, da je postal absolutno nemogoč. Zvezni zakonodajci v obeh zbornicah kongresa nimajo več zaupanja v Dullesa in čas je, da njegov položaj v kabinetu zavzame kdo drugi.

Prvi strel v boju zoper tajnika Dullesa je sprožil demokratski senator Humphrey iz Minnesote, njemu pa so se pridružili še štirje vplivni demokratski senatorji. To so Sparkman iz države Alabama, Kefauver iz države Tennessee, Fulbright iz države Arkansas, in Clark, ki je bil pri zadnjih volitvah izvoljen v Pensilvaniji.

Senator Fulbright je objavil, da bosta dva senatska odbora,

Nov osumljenec v chikaškem umoru

Policija v Chicagu je prišla in drži na izpraševanju novega osumljenca v zvezi z umorom sester Barbare in Patricije Grimes. To je William Cole Willingham, nekak diletantski pevec takozvanih "hillbilly" popevk, ki je menda tisti mladi moški, o katerem je obtoženi pomivalec kuhinjske posode Edward Bennie Bedwell trdil, da je bil z njim, ko je spoznal umorjenico sestro, in da je pomagal pri umoru, ko sta se deklet, potem ko sta jih oba spolno rabila, naveličala in sta se jih hoteli iznebiti.

Vendar policija precej dvomi, da je Willingham tisti, katerega išče. Bedwell je svojega slučajnostnega znanca imenoval "Franka", ampak ko je policija poizvedovala po okolici, kjer je bil Willingham znan, ga tam ni nihče poznal pod tem imenom.

Bedwell se nahaja v ječi pod obtožbo umora. Ko so mu tam pokazali sliko Willinghama, je rekel, da je precej podoben "Franku", ki ga je spoznal v nižinskem svetu Chicaga. Tudi glede Bedwella obstoja pri oblasteh še nekaj dvom, da je pravi morilec, to kljub temu, da je dal polno izpoved zločina.

Policija išče še nekega tretjega mladega moškega, ki ba je odgovarjal opisu "Franka", kakor ga je dal Bedwell. Tega tretjega moškega so videli menda ljudje v nekem zakotnem hotelu v Moline, Ill., preden pa so ga mogli prijeti, je hotel zapustil.

Obtoženi Bedwell je prišel v Chicago iz hribov v državi Tennessee. Willingham je doma iz Richmonda v Virginiji, v Chicago se je priselil pred štirimi meseci. Ko je padel nanj sum, da je on Bedwellov tovariš "Frank", se je nahajal v chikaški mestni ječi radi pijanosti.

odbor za zunanje zadeve, kakor tudi odbor za vojaške posle, dvignila zahtevo, da se vse Dullesovo delovanje v zvezi s položajem na Srednjem vzhodu temeljito preišče, predno bo senatski sploh glasoval o resoluciji administracije za priznanje Eisenhowerjeve doktrine.

Od vseh senatorjev, ki so se spravili nad Dullesa, je šel najdaljš senator Clark iz Pensilvanije. On je kratkoma zahteval, da Dulles odstopi s svojega položaja, ker je izgubil zaupanje državi, ki so zaveznice Amerike, kakor tudi ameriškega kongresa.

Med tem pa gre delo za odstranitev Eisenhowerjeve doktrine v poslanski zbornici gladko naprej. V odboru, ki ima resolucijo pred seboj, je bil stavljen predlog za konec debate, da bi se resolucija čim prej odobrila in predložila plenumu zbornice.

KOT SENATOR LAUSCHE NI VEČ—"GAZDA"

V Washingtonu je bil v hotelu Shoreham banket, ki ga je priredila organizacija Ohio Society za prebivalce iz Ohio, ki biva v glavnem mestu Amerike. Med gosti sta bila tudi senator Frank Lausche in njegova soproga Jane.

Poklicali so k besedi Lausche kot novodošleca v Washingtonu. On se je odzval in povedal, da v kratkem času, odkar je senator je odkril, da ni več "gazda" (chief), kakor je bil kot guverner v državi Ohio, temveč le eden izmed 96 senatorjev. Senat je označil kot "zbornico, kjer vsakdo pride hitreje do spoznanja, da ni tako velik in važen, kakor si je sam domišljal, kakor pa kje drugje na svetu."

Nekateri so rekli, da je Lauschetu skoro šlo na jok, ko je govoril o sebi kot novem senatorju.

Mnogo veselosti je povzročila med navzočimi Mrs. Lausche, ko je povedala, kaj se je dogodilo, ko se je prvič sama vozila z avtom po Washingtonu. Opazila je, da so ji ljudje z roko mahal, pa je mislila, da to delajo, ker so opazili njeno ohijsko licenčno tablico.

"Mislim, da so to nekdanji Ohijčani, ki me pozdravljajo," je pripovedovala. "Predstavljajte si moje razočaranje, ko sem spoznala, da so me ljudje v hotelu posvarjali, ker sem vozila v napačno smer na ulici, kjer je dovoljena le vožnja v eni smeri."

LEUKEMIA V ZAPADNIH DRŽAVAH

Ameriški zdravniki študirajo zagonetko, zakaj je število slučajev leukemije (krvnega raka) v petih ameriških zapadnih državah mnogo višje kot v ostali Ameriki. Te države so Nevada, Utah, Montana, Arizona in Idaho. Odgovora ne ve nihče. Možnost, da bi to imelo zvezo z atomskimi eksplozijami, ki so bile izvršene v Nevadi, se je definitivno izključilo.

Slovenec policijski poročnik

V rastoči naselbini v Richmond Heights, kamor se je zdaj leta naselilo veliko naših ljudi, je bil pred nedavnim povišan v policijskega poročnika poznani Joseph Kne iz Richmond Rd. Druga dva Slovenca, ki sta pri policiji v občini, sta Frank Erjavec in Valentine Petac.

Iz bolnišnice

Po srečno prestani težki operaciji se je včeraj vrnil iz Woman's bolnišnice poznani Mr. Louis Cernich. Najlepše se zahvaljuje vsem za obiske, cvetlice, darila in voščilne kartice, ki jih je prejel. Še vedno se nahaja pod zdravniško oskrbo in prijatelji ga lahko obiščejo na domu na 19319 Mohawk Ave.

Letna seja

V četrtek zvečer ob sedmih se vrši letna seja Gospodinskega odseka Slov. društvenega doma na Reher Ave. Na dnevnem redu bodo zelo važne zadeve poleg volitev odbora, zato se prosijo članice, da se je gotovo udeležijo.

EISENHOWER PREDLOŽIL KONGRESU NAČRT ZA FINANČNO POMOČ AMERIŠKEMU ŠOLSTVU

PREDVIDENA JE PODPORA V ZNESKU \$2,200,000,000

Predsednik Eisenhower je zveznemu kongresu predložil načrt pomoči s strani zvezne vlade za javno šolstvo v posameznih državah. Njegovo priporočilo se glasi, da naj bi kongres v ta namen odobril \$2,200,000,000—dve milijardi in 200 milijonov dolarjev. Ta vsota naj bi bila dana državam preko dobe štirih let, in porabljena naj bi bila tako za gradnjo šol, kakor tudi za izboljšanje izobrazbe kot take.

V prvem letu bi vlada dala državam, ki same ne zmorejo finančnega bremena, vsoto 325 milijonov samo za nove šolske stavbe, ne da bi se od držav zahtevalo, da iz svojih lastnih virov kaj prispevajo.

Države naj prispevajo

V naslednjih treh letih pa bi po tem načrtu tudi države kot take morale preskrbeti del denarja za šolstvo, nakar šele bi dodala svoj prispevek tudi federalna vlada.

Od polne predlagane vsote bi šlo samo za gradnjo šolskih poslopij eno in tri četrtine milijarde dolarjev. Ostala vsota naj bi se rabila med drugim za zvišanje izobraževalnih standardov in pa za posojila za nabavo šolskih bonдов.

Predsednik je v posebni poslanici nujno pozval kongres, da sigurno odobri tisti del načrta, ki bi dal vladi pravico posojati državam denar za aktualno gradnjo šol, in to brez vsakih pridržkov ali pogojev katere koli vrste.

Predsednik je očividno to omenil vsled tega, ker je sličen načrt za pomoč šolstvu lani propadel, ker so v kongresu dodali dopolnilo, da pomoči ne dobijo šole v onih državah, ki ne priznavajo črne kot enakovredne z belimi šolarji.

V svoji poslanici je predsednik poudaril ogromnost šolskega problema v Ameriki, kajti v preteklih petih letih se je število učencev povečalo za pet in pol milijonov, v prihodnjih petih letih pa bo zopet narastlo za kakih šest milijonov. Zato že danes Amerika rabi 59,000 novih šolskih razredov.

Če bo kongres odobril predsednikov načrt, bo država Ohio v prvem letu prejela od federalne vlade \$11,321,000 šolske pomoči.

VLAK JE POSKUŠAL VREČI S TIRA

V mestu Seville v Floridi so oblasti prijele 26-letnega Henryja Marrisona Lyonsa, prej bivajočega v Milwaukee, Wisconsin, in njegovo 21-letno ženo Shirley Jean, in sicer pod obtožbo, da sta poskušala iziriti potniški vlak železnice Atlantic Coast Line. Vlak je sestojal iz 17 vagonov in je vozil iz mesta Tampa v Florido proti New Yorku. Lyons je pred policijo dal izjavo, da je poizkus za iztirjenje vlaka napravil, ker je hotel nekemu "dokazati", da ima dovolj poguma, da to napravi. Drugega pojasnila ni dal. Njegova žena trdi, da je moža skušala pregovoriti, da bi poskus opustil.

Lyons je na progo železnice položil dve 40 funtov težki palici železa, nekaj minut prej, ko je privozil vlak. Diesel stroj pa je k sreči palici potisnil s proge in vlak je odvozil brez nepravilne napre.

Novi grobovi

FRANK MEJAK

Prošlo sredo je nagloma preminil opoldne ko je kidal sneg pred svojim domom, Frank Mejak, star 72 let, stanujoč na 1658 E. 31 St., Lorain, O. Iz Jugoslavije je prišel v Lorain, O., pred 50 leti. Bil je član društva sv. Alojzija št. 6 K.S.K.J. Delal je 47 let pri National Tube Co., od novembra 1954 pa je bil upokojen.

V Lorainu zapušča ženo Agnes, hčer Mrs. George Znovich, dva sinova, Anthonyja v Elyriji in Andrew, polbrata Antona in sestro Johano v stari domovini ter šest vnukov in enega pravnuke. Pogreb se je vršil v soboto zjutraj ob 8.30 uri v cerkev sv. Cirila in Metoda ter nato na ondoto pokopališče Calvary.

PAULINE SIEMERS

Danes zjutraj je umrla Pauline Siemers, stanujoča na 14116 Potomac Ave. Pogreb se vrši iz pogrebnega zavoda Mary A. Svetek, 478 E. 152 St. Podrobnosti bomo poročali jutri.

Zoper sladkorno bolezen

V Clevelandu se je nahajal kot govornik dr. Charles H. Best, ki je znan kot so—iznajditelj insulina, ki je, kakor vemo, uspešno zdravilo zoper diabetes ali sladkorno bolezen. Z iznajdbo tega zdravila je bilo rešeno življenje kakih 15 milijonov ljudi.

Insulin morajo taki, ki imajo sladkorno bolezen, sprejemati v svoje telo z vbizigovanjem. Že mnogo let pa se delajo poskusi, da bi se insulin izdeloval v obliki pilul, katere bi mogli bolniki jemati skozi usta.

Dr. Best je dejal, da se za insulin v pilulah močno zanima jo zdravstveni znanstveniki po celem svetu. Kljub temu pa ni pričakovati, da bo tak insulin na razpolago prej kot v desetih letih.

Dr. Best se je začel zanimati za sladkorno bolezen leta 1918, ko je za to boleznijo umrla njegova teta.

Kritika za župana

Člani clevelandске zbornice so župana Celebrezza trdo prijeli, ker je kar na svojo roko in no da bi se prej posvetoval z njimi, v javnosti objavil, da se ne bo uporabil polno pooblastilo za višje zemljiške doklade, katerega je volilstvo dalo mestni vladi. Finančni odbor zbornice je župana poklical na pričanje in zahteval pojasnila. Nejevoljna je tudi mestna policija in požarna bramba, enako drugi mestni uslužbenci, ker z vsoto, ki bo na razpolago, nihče ne bo dobil takega povišja v plači, kakor so pričakovali.

JAPONCI V ARGENTINO

Iz Tokija poročajo, da je Argentina pristala na to, da v prihodnjih petih letih dovoli vstop 2,000 japonskim izseljencem.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

The American Yugoslav Printing & Publishing Co.

6231 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312

Issued Every Day

Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašaleu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year — (Za eno leto)	\$10.00
For Six Months — (Za šest mesecev)	6.00
For Three Months — (Za tri mesece)	4.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries: (Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year — (Za eno leto)	\$12.00
For Six Months — (Za šest mesecev)	7.00
For Three Months — (Za tri mesece)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

TAK JE DANAŠNJI SVET...

Predsednik Eisenhower je zveznemu kongresu v Washingtonu predložil proračun, ki je najvišji, ki ga je Amerika kdaj v svoji zgodovini odobrila za eno fiskalno leto v mirnem času. Malo manj kot 72 milijard dolarjev. To je isti predsednik Eisenhower, ki je v svojih kampanjskih govorih, ne le pred štirimi leti, temveč enako v minulih kampanjih lansko poletje in jesen obljubljal, da se bodo znižali izdatki zvezne vlade, s tem pa olajšalo davčno breme Amerikanca.

Sam predsednikov zakladni tajnik George Humphrey, bankir in industrijski magnat iz Clevelanda, ki poleg predsednika Eisenhowerja velja za najbolj vplivnega moža pri vladi, je o tem proračunu dal značilni komentar, da je previsok, in da če Amerika v doglednem času ne najde poti, da bi se vladni izdatki zmanjšali, bomo doživeli tako inflacijo, "da se nam bodo vsem lasje ježili." Ampak ta proračun bo vseeno sprejet.

Zakaj se bo to zgodilo? Demokratje, ki imajo dobro delovno večino v poslanski zbornici, kontrolno, čeprav zelo tesno, pa imajo v senatu, ne bodo predlagali, da se vladni proračun zniža na račun narodne obrambe, ki zahteva največje izdatke. To bi bilo nelogično s strani demokratov, ker so ravno oni sami ponovno kritizirali Eisenhowerja in njegovega obrambnega tajnika Wilsona, da se preveč skopari pri obrambi, posebno še pri letalski sili.

Čisto z objektivnega vidika moramo dalje priznati, da politika štednje pri obrambi spričo obstoječih razmer v svetu, bi bila kratkovidna politika. Živimo v svetu, ki je daleč od idealnosti, v svetu, kjer se preizkušajo sile in se iščejo nova ravnotežja kontinentov. Azija, ki je bila takrat, ko smo mi doraščali, le ime na zemljepisni karti, je danes kipeči kotel nebrzdanih nacionalističnih strasti za oblast, ki se ne bodo umirile v časih, ki jih bomo mi doživeli. Enako se prebuja kontinent Afrika. Ves zapadni svet, Evropa in Amerika, je na defenzivi, na tehničnici je to, kar se imenuje zapadna civilizacija, ali če hočete civilizacija belega človeka.

Kolonializem v Aziji in Afriki je mrtev ali pa umira. Ta kolonializem je bil izkoriščevalen in dostikrat tudi krut. Ampak, če priznamo negativno stran kolonializma, bi ne bilo prav, če bi prezrli tudi pozitivne prispevke, ki jih je dal ljudskim množicam v deželah, ki danes napovedujejo vladi belega človeka smrtni boj. Znanstveni napredek, ideja javnega zdravstva, izobrazbe, da tudi ideja svobode in narodne neodvisnosti, so ti narodi, ki so pred prihodom belih kolonizatorjev skozi stoletja mirno nosili jarm svojih domačih tiranov in potentatov, črpali iz idejne zakladnice zapadnega, belega človeka. Ali ni značilno to, da so se skoraj brez izjeme vsi voditelji azijskih narodnih revolucij izobraževali v visokih šolah bodisi v Evropi ali pa v Ameriki?

Lahko priznamo, da so Angleži, Francozi, Nizozemci in drugi delali napake. Ampak iz tega ne sledi, da so režimi, ki nastajajo danes širom po Aziji, izraz kake prave demokracije. Ogromna večina teh ljudstev niti brati ne zna, demokracija pa zahteva informiranega človeka, pa tudi človeka, ki zna disciplinirati samega sebe. Amerika ima popolno demokracijo že nad stoletje in pol, ima visoko razvito šolstvo in vse močnejše pripomočke, da se človek z njimi lahko sam izobrazuje, ako ima voljo. Kljub temu bi bilo drzno trditi, da je naša demokracija celo blizu popolnosti. Pa naj bi demokracijo znali čez noč prevesti v živo prakso nešteti narodi in plemeni Srednjega in Daljnega vzhoda?

Brez naravnih zakladov, ki se nahajajo v deželah Azije, bi naša civilizacija, naš lastni standard življenja, hitro začel propadati. Sovjetski komunizem tam danes na vse načine v kalnem ribarju in hujša proti zapadnemu človeštvu in proti vsem njegovim ustanovam. Da je ta komunizem imperialističen, o tem danes ni nobenega dvoma več, ne glede na utvare, ki jih je kdaj kdo mogel gojiti glede ruskega komunizma. V tem položaju Amerika ne more držati križem rok.

Boli nas in še nas bo bolelo, predvsem v žepih, ampak tak je svet, v katerem se nahajamo, in drugega izhoda ni.

UREDNIKOVA POŠTA

Plesna veselica

CLEVELAND, Ohio — Društvo France Prešern št. 17 S.D.Z. priredi plesno zabavo v soboto zvečer ob 9. uri v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

Lepo bi bilo od vseh članov, da bi se odzvali in pripeljali s seboj svoje prijatelje, da se vsi skupaj zabavamo. Odbor je preskrbel za vse, da bomo našim gostom postregli z najboljšim prigrizkom in drugimi okrepčili. Zabave bo dosti za stare in mlade, za ples bo pa igrala godba Johnny Pecon in Lou Trebar.

Anton Logar.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

CHICAGO, Ill.—Dne 30. decembra je na svojem domu preminil 73 let star John Kestner. Rojen je bil v bližini Novega mesta na Dolenjskem. V Ameriko je prišel leta 1902. Nekaj časa je živel v Johnstonu, Ill., v Chicago pa je prišel leta 1926 in je ves čas živel tu. Bil je član SNPJ. Več let je živel v pokoju, zadnja leta pa je bil rahlega zdravlja. Umrl je za posledicami srčne bolezni. Zapušča soprogo Magie, sina Josepha, 4 hčere in več vnukov in nečakinj.

BROUGHTON, Pa. — John Škerbec je dne 24. decembra v krogu svoje družine proslavil svoj 80. rojstni dan.

MILWAUKEE, Wis.—Dne 26. decembra je umrl 72 let star Joe Kure, član SNPJ. Doma je bil od Črnomlja v Beli krajini. Dolgo let je živel pri družini Franka Breganta. Tu ne zapuša nobenih sorodnikov.

RED LODGE, Mont. — Po kratki bolezni je umrl v bolnišnici St. Vincent v Billingsu, Mont., rojak Tony Polk, star 72 let. Doma je bil iz vasi Klenk pri St. Petru na Notranjskem. Bil je član SNPJ ter KSKJ v Crested Butte, Colo. Zapušča žalujočo soprogo, sina, hčere, sestro in dva vnuka.

DE PUE, Ill.—Dne 23. decembra je za posledicami srčne kapi umrl Joseph Spolar, član ABZ. Star je bil 67 let, doma od Dobrega polja na Dolenjskem. V Ameriki se je nahajal okrog 48 let. Zapušča sina Josepha v Racine, Wis., polbrata Johna Spolarja v De Pue, polsestro Angelo Bučar v La Salle, Ill. ter več sorodnikov v De Pue, La Salle, Chicago in Fontani, Calif.

POSKUSI Z NOVI MI VRSTAMI PŠENICE

V Jugoslaviji bodo na okrog 300 krajev začeli letos s poskusi z novimi sortami italijanske, avstrijske in grške pšenice. Namen poskusov je predvsem ugotoviti, kako bo raznim vrstam pšenice prišlo naše podnebje. Pšenico, ki jo je Zveza kmetijskih zbornic nabavila iz Grčije, bodo preizkušali predvsem v Makedoniji, vstrijško pšenico v Sloveniji in na Hrvaškem, italijanske sorte pa na več krajih, vendar največ na Hrvaškem, v Slavoniji, Makedoniji, ter v Kosovem in Metohiji, manj pa v Vojvodini in ožji Srbiji.

Mnenja strokovnjakov glede uspehov so za sedaj še delna, odgovor o perspektivi pridelovanja pšenice v Jugopu bodo v dohodnih mesecih dobili, ki bodo prispevali tudi k izpopolnjevanju agrotehničnih ukrepov.

IBENIK DOBI KLET ZA 300 VAGONOV VINA

Letošnje leto bodo nedaleč od Šibenika zgradili sodobno vinoko klet, ki bo lahko sprejela kakih 300 vagonov vina. Že ob lanski trgtavi so bili v zadregi, kam z 200 vagoni grozdja, ker so že vse kleti polne. V letu 1957 pričakujejo, da bo zaradi povečanih vinogradniških površin stanje še bolj kritično. Nova klet bo imela poseben oddelek za polnjenje steklenic.

Človeško oko je manj zanesljivo kot optični instrumenti

Ne mine dan, ko se ne bi pri merila prometna nesreča, nerazložljiva vsaj za tistega, ki po navadi velja za krivca. Pogosto se dogodi, da šofer, ki je povzročil pešca, odgovori na vprašanje preiskovalnega organa dozdevno popolnoma iskreno, da ne ve, da ga ni videl in da se je pešec iznenada pojavil tik pred njegovim vozom. Znanstveniki povedo, da se šofer nikakor ne skuša izveči s "slepimi" izgovori. Slika zveča pešca se je v njegovem očesu sicer pokazala na mrežnici, vendar na tistem delu, ki mu pravimo slepa pega, in tako je šofer opazil pešca, ko je bilo že prepozno.

Čeprav veljajo človeške oči na splošno za čudo narave, so vendarle pomanjkljivi instrumenti, ki bi se jih moralo sramovati sleherni optični podjetje, če bi jih izdelovalo. Ne samo zato, ker so oči delno slepe, samo da človek tega ne opazi, marveč tudi zaradi tega, ker človek pogosto vidi reči, ki jih v resnici ni. Če hočete to preizkusiti, si narišite na kosu papirja dva križca 7 cm vsakega; nato pa si dajte list papirja navpično pred oči, tako da sta oba križca v vodoravni legi. Potem zaprite desno oko in pogledajte z levim očesom desni križec in si začnite postopno pomikati list k obrazu.

Ko bo list 20 cm od vašega očesa, boste ugotovili, da je izginil levi križec, ki ste ga opazili mimogrede, medtem ko ste gledali desnega; če boste list še nadalje bližali očem, se bo križec spet pojavil na robu vašega vidnega polja.

Za to izginjanje enega izmed obeh križcev je preprosta razlaga. Križec izgine v trenutku, ko pade njegova slika na tisti del mrežnice, kjer se k njej priključijo očesni živci, ta del pa je neobčutljiv za svetlobo, tako imenovana slepa pega. Z malce spretnosti lahko človek nariše

DRŽAVLJANKE V VSEH DEŽELAH

Državljanke vseh dežel so vrane, ki so doma v vseh delih sveta. Mnoge vrste ptic in drugih živali je uničila ali močno razredčila napredujoča človeška civilizacija, toda ne vrane; njihovo število se ni zmanjšalo. Že to samo dokazuje, da so vrane zelo inteligentne ptice, ki se znajo prilagoditi vsaki situaciji. Preživljajo se v gozdih, na prerijah, ob morskih obalah, na farmah, sploh kjerkoli.

Vrane je več vrst ali podvrst, toda vse so črne ali skoro črne. V Zedinjenih državah poznamo vrane treh vrst, ki se pa le malo razlikujejo med seboj. Angleška označba za vrano je crow, znanstveno pa spada v rodovnik Corvus.

Vrane niso izbirne glede hrane in tudi ne glede podnebja, kar je nedvomno prepogoj, da uspevajo povsod, kjer more živeti človek. Preživljajo se s semenjem in različnimi sadeži, pa tudi z mesno hrano. Pospravijo mnogo miši in hroščev in kobilice in mrnarjev in črvov in drugih rastlinskih škodljivcev. S to dijetlo zelo koristijo farmerjem in vrtnarjem in sadjarjem; na splošno s tem koristijo narodnemu gospodarstvu.

Na drugi strani pa si vrane včasih privoščijo jajčeca in negodne mladiče ptic-pek ali celo piščance na osamljenih farmah, dalje koruzo in druga žita, mandlje, orehe in druge sadeže, ki jih človek smatra za svoje. To je črna stran njihovega poslovanja. Da li so vrane bolj koristne kot škodljive ali obratno, raziskovalci še niso ugotovili.

Vrane so družabne ptice in verujejo v skupnost in sodelovanje. Kjer se spuste v prehranjevalne akcije v večjih ali manjših jatah, vedno postavijo stražo na izvidniškem mestu, da opozori

na kosu papirja obrise svoje slepe pege za vsako oko posebej. Spoznal bo, da imajo slepe pege obliko fižola.

V vsakdanjem življenju se človek sploh ne zaveda, da ima v očeh slepe pege. Če zapre eno oko in opazuje na primer list papirja, ki je tisti trenutek pred njim, ne opazi na njem nikakršne temne lise, ki bi dejansko pomenila slepo pego. V tem primeru človekova zavest popolni tisto, česar dejansko ne vidi. Za človeka, ki miruje, nima ta igra narave nikakršnih slabih posledic, vse skupaj pa se spremeni, če ima človek tisti trenutek v rokah letalsko ali avtomobilsko krmilo. Če se gibljete v prostoru, imate na obeh straneh svoje poti tako imenovane mrtve dele, ki jih opazate z enim samim očesom. Zato predmeti, ki jih vidite v teh prostorih, niso plastični, ker jih zaznava mimogrede eno samo oko. Številne prometne nesreče je torej mogoče razložiti s tem, da pada na primer slika pešca na slepo pego.

Šele nedavno so znanstveniki razvozlati skrivnost razpoznavanja barv. To so spoznali šele takrat, ko so uredili vsa tehnična vprašanja v zvezi z barvno fotografijo in torej rešili problem, ki ga je narava uredila pred sto tisoči let, že takrat, ko so se na zemlji pojavili ljudje.

Biologi so ugotovili, da sestavljajo mrežnico elementi dveh vrst, tako imenovane paličice, ki so razporejene v glavnem na robovih in so občutljive za slabo svetlobo, ter drugi delci, v srednjem delu mrežnice; ti delujejo ob dnevnih svetlobi in so občutljivi za barve. V teh drugih delcih so odkrili fiziologi tri občutljive živčne točke, pokrite z drobenimi prozornimi plastmi modre, rumene in rdeče barve. Ob kombinaciji treh različno obarvanih slik istega predmeta dobi človek vtis naravne barve predmeta, ki ga opazuje.

LAHKO PIJEM KOLIKOR HOČEM!

William C. Rose je upravitelj velikega poslojpa s 44 stanovanji v Miami, Florida, star je 44 let in precej obilen, tehta 238 funtov. On je eden izmed tistih ljudi, ki trdijo, da lahko pijejo, kolikor hočejo, pa se nikoli toliko ne upijajo, da bi ne vedeli, kako se jim je obnašati. Prav za prav, če ga imajo malo "pod kapo," takrat jim možgani še najboljši delujejo!

Ko je bil Rose pred nekaj dnevi aretiran, je policija trdila, da je vozil avtomobil v pijanem stanju. V podporo tej trditvi je policija na sodni predložila tudi znanstveni dokaz. Z instrumentom, ki izmeri vsebino alkohola v krvnem obtoku, so napravili na Roseu preizkušnjo; instrument je pokazal, da je bila vsebina alkohola v Roseovih žilah tako visoka, da je bil vsak dvom o njegovi pijanosti izključen.

Ampak Rose je še zmerom trdil, da ni bil pijan, instrumenti gor, instrumenti dol. Potem pa je sodniku predlagal, da je pri volji priiti na sodnijsko katerikoli dan, vpriči sodnika izpiti v par urah 20 kozarčkov whiskyja, in na ta način dejansko in praktično podati dokaz svojih trditev.

Sodnik je ponudbo sprejel! Včeraj je bila preizkušnja. Prišel je na sodnijsko tri "pajnte" whiskyja. V štirih urah in pol je izpil "pajnt" in pol, vmes je izpil več skodelic kave in použil je pol sandviča za opoldanski prigrizek. Ampak, ko je Rose izpil 20 kozarčkov, je sodnik preizkušnjo ustavil. Začela se je preizkušnja z instrumentom. Ta je pokazal, da je bila vsebina alkohola v njegovi krvi nižja, kakor pa na večer aretacije. Opazilo pa se je, da se mu je jezik malo zapletal, pa tudi glasneje je začel govoriti.

Sodnik je odločitev odložil. Policiji je naročil, da Rosea pelje domov, za "vsak slučaj." Če je preizkušnja prestal, o tem bo zvedel pozneje.

NA PRVEM MESTU!

Cleveland je na prvem mestu med vsemi ameriškinimi mesti, kar se tiče darežljivosti za Community Fund. V zadnji kampanji lansko jesen je povprečni dar v Clevelandu znašal \$6.16 na osebo. Na splošno v Ameriki pa je bila povprečna vsota darila \$5.47.

Zakaj Poljaki mirujejo

Ameriški novinar, ki se nahaja na Poljskem, opisuje svoje vtise, med ostalimi zlasti, kako to, da Poljaki, ki že od nekdaj niso shajali z Rusi, mirujejo. Poljakov je 28 milijonov, Madžarov pa le 8 milijonov. Madžari so poskusili z vstajo, ne pa Poljaki. Zakaj?

Poljaki so po bridkih izkušnjah končno postali popolni realisti. Naravna meja med Poljsko in Rusijo je odprta planjava. Za slučaj, da bi Poljaki poizkusili z revolucijo, bi Rdeča armada v nekaj urah lahko poplavlila celo Poljsko. Zato je neke visoke predstavnike v sedanji poljski vladi, komunisti, izrekli tele značilne besede: Poljaki bi radi odstopili vse koncesije, katere jim je zadnji čas dala Moskva, ko bi jim kdo zanje dal nekoliko nove geografije — to se pravi, nekoliko boljše zemljepisno lego s stališča obrambe v slučaju vojne.

Poljaki tudi vedo, da Rusija Poljsko nujno potrebuje, če hoče obdržati direktno zvezo s svojimi postojankami v Vzhodni Nemčiji. Zato se Rusi ne bi obotavljali nastopiti z najbolj dragimi sredstvi, da se jim Poljaki ne bi izmuznili iz rok.

Poljska je danes navezana na Moskvo vojaško, gospodarsko in politično. Predsednik vlade Gomułka ne ljubi Moskve, kljub temu pa vztraja, da mora tako tudi za naprej ostati.

Na drugi strani pa se tudi Rusi zavedajo, da bi s takim narodom kot je poljski, imeli mnogo opraviti, če bi začel revolucijo. Zato so popustljivi, kolikor je mogoče, v mejah možnosti so pripravljani na marsikatero koncesijo, samo, da stvari ostanejo tako, kakor so.

NOV PLAČNI SISTEM — LEPI USPEHI

Kmetijsko posestvo "Vukovar" je dve leti prakticira nov sistem plač. Predvsem so začeli pridelovati manj, a bolj donosne kulture. Namesto trideset raznih pridelkov, jih sedaj pridelujejo šest, delo pa so tako organizirali, da vsak delavec lahko konkretno vidi uspeh svojega dela in je po uspehu tudi plačan. Ovisne delavce so odpustili, ker so vrsto del, mehanizirali. Tudi strokovnjaki so stalno na terenu in pri roki delavcem, zato so lažni kljub slabemu vremenu imeli dobro žetev.

Zdravnik obtožen kot morilec

Zdravnik dr. John Bodkin Adams, je bil v malem angleškem letoviškem mestu Eastbourne, po zaključku 8-dnevne preliminarne sodne razprave formalno obtožen umora. Angleška policija trdi, da je dr. Adams, ki je imel paciente predvsem med premožnimi sloji, zlasti ženskami, povzročil smrt 81 let stare bogate vdove Edith Alice Morrell. Polagoma jo je navajal k jemanju mamil, dokler brez njih ni mogla prestopiti, pravijo oblasti, potem pa ji je sam dal usodno dozo, ki so povzročile njeno smrt.

Dr. Adams, ki je 58 let star in samec, je po trditvi policije vedel, da ga je vdova Morrell v svoji oporoki določila za svojega dediča, pa je pospešil njeno smrt, da bi hitreje prišel do premoženja.

LUKNJO V SRCU SO MU ZAŠILI

V Indianapolisu je bil operiran na srcu šest let stari Bobby Eisert. Operacija je bila nenavadna in tvegana. Pri nji je sodelovalo šest zdravnikov kirurgov, ki so s pomočjo "mehaničnega srca" zašili v dečkovo srce luknjo v velikosti pol dolarja. Stanje dečka je še kritično. Čez nekaj dni bodo zdravniki lahko definitivno rekli, če je bila operacija uspešna.

DVA ZGORELA V BARBERTONU

V malem lesenem domu blizu tovarne Sun Rubber Co. v Barbertonu, Ohio, je nastal ogenj, v katerem sta prišla ob življenje Herman Dewese, star 65 let, in njegov sin Ralph, star 26 let. Drugi člani družine so ušli z opeklinami. Ogenj je nastal, ker je bila velika okrogla železna pec, kakršnih je danes že malo v rab, preveč zakurjena.

TURIZEM V ZAHODNEM BERLINU

S priložnostnimi kulturnimi prireditvami in z različnimi razstavami skuša Zahodni Berlin okrepiti turizem, ki je v primerjavi s predvojnimi še vedno neznan. V prvih osmih mesecih lanskega leta je bilo v zahodno-berlinskih hotelih 610,000 nočnin, torej 100,000 več kot v istem razdobju predlani. Tujcev je bilo lani v Zahodnem Berlinu 135,000.

IVAN LAH

Knjiga Spominov

(nadaljevanje)

Nekoč smo doživeli lep dogodek. Ko smo šli s sprehoda, nam je prišla nasproti po stopnicah ženska skupina iz gornjega nadstropja, določena za sprehod. Bile so same Jugoslovanke, lepe, mlade, živahne; po večini učiteljice in druge veleizdajalke iz Istre in od drugod. Pozdravili smo se prijateljsko z "živio," toda pazniki so zakričali in nas hitro ločili; odšli smo vsak na svojo plat.

Ljubljanski prostori so bili ob tem času prenapolnjeni. Težko bi bil našel prazno celico. Koliko je bilo tu joka, vzdihov in gorja. Glasen jok se je čul od vseh strani, posebno iz ženskih celic. Pogosto se je oglašalo pritaženo plakanje pozno v noč. Koliko nedolžnih žrtev je bilo v teh zidovih, za temi zamezjenimi okni!

V splošnem se mora reči, da so veleizdajalci junaško prenašali svojo usodo. Opažati je bilo celo neko veselo razpoloženje, saj so vsi vedeli, da je to začetak konca. Toda mnogi so trpeli duševno in telesno, daleč od svojih dragih, daleč od doma in ni bilo čuda, da jih je žalost premagala.

Nekega večera, ko je že skoraj vse potihnilo in se je samo še iz gornjega nadstropja odneko oglašal zamolkel jok neke ženske, so ključji zaročljali pred mojimi vrati in vrata so se odprla. Vstopil je stražnik in mi je rekel, naj mu sledim. Šla sva po dolgih hodnikih skozi nekoli-

ko vrat, katere je stražnik sproti odklepal in za menoj zopet zaklepal. Po hodnikih je bila tema. Bil sem radoveden, kam me vodi. Nazadnje sva prišla na razsvetljen hodnik in sva stopila v neko sobo. Kmalu na to je vstopil v sobo sodnik dr. Stockl z zapisnikarjem. Bilo je torej zaslisanje. In ob tej uri! Prečital mi je ovadbo in narekoval nato zapisnikarju mojo izjavo o dogodku. Spočetka take stvari razburjajo človeka, ker ne ve, odkod se zbirajo nad njim črni oblaki. Za časa vojne je bilo te tem težje, ker je moral vsak veleizdajalec biti pripravljen na najhujše. Vsi registri narodnih grehov so bili odprti in policije je napregla vse svoje sile, da bi odkrila vse, kar bi moglo pogubiti pri njej zaznamovane ljudi.

Čudil sem se, da se o pisanju "Dneva" tako malo govori v ovadbi in da se vse kaže okoli istega dogodka v Črnomlju. Kaj je bilo prav za prav? Šel sem kot poročevalec "Dneva" k otvoritvi belokranjske železnice meseca majnika. Poročevalci smo imeli svoj oddelek. Gledali smo pozdrave na kolodvorih in se pripeljali končno v Metliko. Tam je bil zadnji slavnostni pozdrav in vrnil sem se v Črnomelj na banket. Ministri, poslanci in druga visoka gospoda so odšli v dvorano, kjer so se vršile razne napitnice. Bilo mi je do njih ravno toliko kakor do gospodov, ki so jih govorili, in niti jed v njih družbi mi ni dišala, zato sem ostal na

dvorišču, kjer sem našel našega znanca, preganjanega učitelja Potokarja, ki mi je pokazal, kje leži Dragatuš in razni drugi kraji okoli Bele Krajine; med tem so že podajali obed in sem v naglici sedel k neki mizi, kjer so bili sami duhovniki. Da bi jim ne pokvaril dobrega apetita, se jim nisem predstavil kot urednik "Dneva," a to nas ni motilo, da bi se ne bili spustili v prijateljski pogovor o raznih vsakdanjih stvareh.

Poleg mene je sedel debel župnik, ki sem ga po obrazu že davno poznal, za ime pa se nisem zanimal. Pili smo dobro belokranjsko vino in gospodje so se nekoliko vzdrževali zaradi šampanjca, kajti rekli so, da belokranjci imajo doma dovolj. Sedeli smo na kegljišču in zastopniki občin—sami naši preprosti možje—so kmalu postali glasnejši.

Po obedu sem vstal od mize in sem odšel po dvorišču, srečal sem svojega davnega znanca Mihelčiča. Izpregovorila sva le par besedi, kajti on je med tem postal že deželni poslanec. Iskal sem kakega znanca po srcu. Med tem je prišel Mihelčič k moji mizi in gospodje so vprašali, kdo sem. Ko sem se vrnil, nisem opazil nobene izpremembe, le gospodje so župnika poleg mene mi je kazal hrbet. Začeli so se navdušeni patriotski govori. Enega je govoril bivši metliški župan Jutraž. Beseda je nanesla na cesarjevo zdravje. Po govoru smo seveda trkali in na vprašanje svojega sosedu, kaj sodim o cesarju, sem rekel, da je čudež, da pri teh letih toliko vzdrži.

Na dvorišče je stopil dr. Krek in je govoril županom svoj govor, ki se je zopet končal na cesarjevo zdravje. Zabava se je veselo razvila in treba je bilo mnogo prigovarjanja, da smo odšli na kolodvor.

Župnik, ki je sedel poleg mene, je postal moj denuncijant. Na klerikalne pozive ob času vojne se je spomnil, da je sede v Črnomlju z menoj in to se mu je zdelo menda tako veleizdajalsko, da je slišal same veleizdajalske besede. Vsakemu pametnemu človeku je jasno, da se v taki družbi ne govori neprevideh besedi—reakcija bi bila sledila takoj. Zato si je župnik Trškan izmislil laž in jo javil na vodstvo SLS, ki je denunciacijo izvršilo. Ne gre za to, da sem z vsem svojim delovanjem kot nacionalist spadal tja, kamor so odpeljali druge, proti temu bi niti ne protestiral. Gre za to, da so me prijeli na denunciacijo slovenskega duhovnika in stranke, ki si je v polni meri zaslužila ime denuncijantske stranke, in žalibog še danes živi med nami. Čakal sem torej, da bo sodnik položil predme kakke hujše grehe. Toda nič. Sprejel je vse mirno, kar sem mu pove-

dal in molče prikimal. Počasi me je začela njegova mirnost vznemirjati. Kaj pa, če je vse to brezpomembna ceremonija in formalnost. Samo toliko, da se vrši zaslisanje. Vse drugo je že določeno. Zdelo se mi je, da niti neče slišati natančnih podatkov.

Zapisnikar je zapisal mojo izjavo, sodnik je prečital in vprašal, ali je tako prav. Prav! Pozna ura, poltema in sodnikov obraz, vse je imelo na sebi značaj inkvizicije. Po temnih hodnikih sva odšla s paznikom nazaj v celico.

Sledila je nemirna noč. Kaj prav za prav nameravajo z menoj? Čemu se love za te malenkosti, ki niso nič v primeri z drugim mojim delom. Razžaljenje veličanstva! A tega ne vedo, kako sem konfisciral v "Dnevu" vdanostno brzojavko, ki jo je odposlalo slovensko učiteljstvo s svojega zborovanja. Mogoče vedo, a to šele pride. Saj sem dobil zato ukor od tiskarne in vse to imajo pisмено v rokah. To je šele uvod. Kajti laži ne bo težko ovreči, a med tem bodo prišle na dan druge stvari. Resnične. Dobro! Resnične. O njih bo laže govoriti, nego o lažeh in denuncijacijah. Sicer pa smo delali vse pred očmi policije, t. j. po zakonu. A zato! Za take stvari ni zakona, zato je treba laži in denunciacije in klerikalne pomoči. Toda kaj je zakon sedaj? Vojaško sodišče! V Ljubljani so z bobnanjem proglasili preki sod. Res. Toda ta ne sodi predvojnih zadev. Kaj torej hočejo s to preiskavo?

Nekje v dalji na jugu se sliši nerazločno grmenje. Morda pride rešitev prej, nego...

Tisti čas se je pričakoval vstop Italije. Bilo je vse mogoče. Oni, ki so odrezani od sveta, vidijo in slišijo v svoji domišljiji mnogo več nego drugi, ki živijo med svetom. V brezupnem življenju je tudi lažnja nada lepa. Zato smo čakali, kdaj se bodo zaslili topovi z juga. A to niso bili topovi, čulo se je le bobnenje vozov po Dunajski cesti, slišal se je šum množice, godba, krik. Čete so odhajale na kolodvor. Nazadnje je vse utihnilo.

Zaman so poslušali mnogi, mnogi, zaman so v nadah utripala srca.

V Novo mesto. V ljubljanskih zaporih nisem

AMERIŠKA IN EVROPSKA OZNAČBA MER

Pri čevljih je razlika v označbi 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere. bodisi pri moških ali pri ženskih čevljih.

Na primer: če vam pišejo, da želijo čevlje št. 39, to je ameriška mera 6 in pol, št. 40 je 7, št. 41 je 8, št. 42 je 9, št. 43 je 10, št. 44 je 11.

Ženski čevlji so navadno manjši nego gornje mere. Tako bi na primer: št. 38 bila št. 6, št. 37 št. 5, št. 36 št. 4.

Ženske obleke: št. 40 je ameriško 32, 42 je 34; 44 je 36; 46 je 38; 48 je 40 itd., vedno za 8 točk manjše od evropske mere.

Pri moških oblekah pa se začena v Evropi z št. 42, kar je v Ameriki 33; 44 je 34; 46 je 36; 48 je 38; 50 je 39; 52 je 41; 54 je 43 in 56 je 45. (Se vrtil med 10 in 11 točk razlike.)

Približna metrična dolžina po ameriški meri:

1 centimeter — 0.3937 inča.
1 meter — 3.2088 čevlja ali 1.0936 jarda.

1 kilometer — 0.6214 "statute" milje oziroma dolžina milje sprejeta potom zakonodaje je 0.5369 "nautical" milje.

Enako je pri deklacijah drugačna evropska mera. Št. 38 je ameriško 12; 40 je 14; 42 je 16; 44 je 18 in 46 je 20.

Moške srajce: št. 35 je ameriško 13 in pol; 36 je 14; 37 je 14 in pol; 38 je 15; 39 je 15 in pol; 40 je 15½; 41 je 16; 42 je 16 in pol in 43 je 17.

doživel novih dogodkov razen obiska in inšpekcije gospoda Elsnerja, predsednika deželne sodnice. Dotlej ga še nisem poznal, dasi smo v "Dnevu" večkrat pisali o njem. Vrata so se odprla in sirov glas je zavpil: "Inspekcija!"

Na hodniku je stal gospod Elsner s pazniki.

"Haben sie einen Wunsch."

"Za cigarete prosim."

"Ni dovoljeno."

Vrata so se zaprla in so odšli naprej.

Cigareta je v človeškem življenju čudna stvar. Nekateri jo smatrajo za razvado, drugi trdijo, da je zdravju škodljiva, a oni, ki pušijo, čutijo, da je to včasih najvažnejša stvar na svetu. Pozneje sem na fronti videl razne slučaje, ko je cigareta delala čudeže. Brez cigarete se mi je zdelo življenje v zaporu nemogoče. Vse drugo bi lahko pogrešal, brez cigarete bi moral prej ali slej obupati ali znoreti. Vem, človek vzdrži mnogo in se vsemu privadi, toda prvi dnevi so grozni. Dokler nisem dobil hrane iz hotela, kar je trajalo par dni, nisem ničesar jedel. Paznik mi je prinesel hlebec kruha. Ni bil videti slab. Odklonil sem ga. Molil mi ga je skozi vrata in rekel: "Gepira vam."

"Hvala!"

HELP WANTED COUPLE

COUPLE
Married, without children to work at Cleveland Protestant Orphanage; man for maintenance, woman assistant cook; full maintenance including attractive 4-room furnished apartment, meals and laundry, salary. Call TE 1-8660 Mon. thru Fri., 8:30 to 5 p.m.

Help Wanted Male

MACHINISTS
For vertical boring mills, planers, lathes; benefits, including hospitalization, life insurance, Kmas bonus; minimum 45-hour week.
CITY MACHINE & MFG. CO.
5317 St. Clair Avenue

MACHINISTS
HORIZONTAL BORING MILL OPERATORS
Night Shift
CRIB ATTENDANT
6 days
F. H. BULTMAN CO.
10271 Berea WO 1-1410

PLANER HAND
Must be first class on close work; high hourly rate, overtime; paid vacation, holidays, other benefits.
BOBINCHUCK MACHINE & TOOL
9202 Reno Ave. DI 1-6336

FIXTURE AND TOOL DESIGNER
Excellent position; about 10 years' experience; shop experience beneficial; pleasant surroundings; good chance for advancement; company benefits small, progressive Euclid manufacturer; age no barrier.
RE 2-8850

MILK
Reputable distributor wishes to interview men who feel that they are qualified to operate a milk route. Applicants must possess personality and initiative. Established, well paying routes. No dull season. Should not be over 35, experience not required. We prefer to talk to men who are now working but wish to better themselves. We have 3 stations: South, West and East.

For interviews call
VU 3-8984
Weekdays Between 8:30 a.m. - 4:30 p.m.
Sun. Between 8:30 - 11:30 p.m.

BORING MILL OPERATOR
HORIZONTAL DO OWN SET UP
60-Hour Week — Day Work
Paid Holidays — Vacation
SEE MR. GEHRISCH
AMERICAN ROLLER DIE CORPORATION
29501 Clayton Avenue
WH 3-4100 Wickliffe, Ohio

January Graduates
Start your business career with a progressive company, offering pleasant working conditions, good pay and company-paid employee benefits. Typists and stenographers needed for interesting work in the following departments: Sales, personnel and production control. Apply now.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

Stenographers and Typists
Mature women, 40-45 years old needed to fill important openings. Interesting work, good starting salary, 5-day week.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

January Graduates
Start your business career with a progressive company, offering pleasant working conditions, good pay and company-paid employee benefits. Typists and stenographers needed for interesting work in the following departments: Sales, personnel and production control. Apply now.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

January Graduates
Start your business career with a progressive company, offering pleasant working conditions, good pay and company-paid employee benefits. Typists and stenographers needed for interesting work in the following departments: Sales, personnel and production control. Apply now.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

January Graduates
Start your business career with a progressive company, offering pleasant working conditions, good pay and company-paid employee benefits. Typists and stenographers needed for interesting work in the following departments: Sales, personnel and production control. Apply now.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

Odšel je jezo naprej, kajti po ječah se je že takrat začela lakota.

Vse bi bil dal za eno cigareto. Nisem mogel jesti niti hrane iz hotela. Cigareta! Kako je to prijetno, ko se vije dim nad pisalno mizo. In včasih te že zapuša volja do dela, roka se upira, misel se izgublja—cigareta—in vse je zopet dobro. Čitaš knjigo, lepo, zanimivo, čitaš: in pozabljaš na svet—necikrat se ti zdi, da ne moreš več, da ne česa manjka—cigareta—in čitaš naprej. Ko bi bil imel cigareto dovolj, morebiti bi se ne bil spomnil nanje, toda cigareta ima to lastnost, da najbolj hrepeniš po nji takrat, kadar je nimaš.

Zato sem prosil za to milost in, ko sem bil odklonjen, sem z obupom sedel k mizi in premišljal, kaj naj storim.

Par dni po zaslisanju je prišel paznik v mojo sobo in mi je rekel, naj spravim svoje stvari.

"Kam grem?"

"Ne vem."

Female Help Wanted

CLERKS - TYPISTS
Interesting diversified work. Paid hospitalization and vacation. 5 day 40 hour week. Salary. Steady employment. Apply in person.
ARMOUR & CO.
37th & Orange Ave.
Food Terminal — Annex Bldg.

BILLING - TYPIST
Downtown - 5 girl office. 5 day week. International manufacturer of musical instruments.
SCHERL & ROTH
1729 Superior TO 1-7640

IBM CARD FILE CLERK
High school graduate, no experience necessary, good hourly rate. Paid vacations. Permanent position.
THE ANTER BROS.
MA 1-4100

TYPIST
For transcription of sales correspondence, no shorthand, know or learn Soundscribe, permanent, 5-day week.
COLUMBIA ELECTRIC MFG. CO.
4519 Hamilton Ave. EN 1-8060 near St. Clair-E. 45

CLERK - TYPIST
For general office work, billing and typing. Must be familiar with billing operators.
The Colonial Plastics Mfg. Co.
2685 East 79th Street

TELLER
FOR DOWNTOWN OFFICE
Experience helpful but not necessary. We will train. Air conditioned office, 5-day week. Excellent working conditions.
For appointment, call
Mr. McGILVRA
FL 1-2200

BROADVIEW SAVINGS & LOAN CO.
4221 PEARL RD.

GIRL
to work in company owned restaurant.
Steady work. Hourly rate. Permanent position, excellent working conditions.
Must be able to speak and understand English.
Located near Square.
Apply 9 a.m. to 4 p.m.
FAIRMONT FOODS CO.
2310 W. 17 St.

Stenographers and Typists
Mature women, 40-45 years old needed to fill important openings. Interesting work, good starting salary, 5-day week.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

January Graduates
Start your business career with a progressive company, offering pleasant working conditions, good pay and company-paid employee benefits. Typists and stenographers needed for interesting work in the following departments: Sales, personnel and production control. Apply now.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

January Graduates
Start your business career with a progressive company, offering pleasant working conditions, good pay and company-paid employee benefits. Typists and stenographers needed for interesting work in the following departments: Sales, personnel and production control. Apply now.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

January Graduates
Start your business career with a progressive company, offering pleasant working conditions, good pay and company-paid employee benefits. Typists and stenographers needed for interesting work in the following departments: Sales, personnel and production control. Apply now.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

January Graduates
Start your business career with a progressive company, offering pleasant working conditions, good pay and company-paid employee benefits. Typists and stenographers needed for interesting work in the following departments: Sales, personnel and production control. Apply now.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

January Graduates
Start your business career with a progressive company, offering pleasant working conditions, good pay and company-paid employee benefits. Typists and stenographers needed for interesting work in the following departments: Sales, personnel and production control. Apply now.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

January Graduates
Start your business career with a progressive company, offering pleasant working conditions, good pay and company-paid employee benefits. Typists and stenographers needed for interesting work in the following departments: Sales, personnel and production control. Apply now.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

January Graduates
Start your business career with a progressive company, offering pleasant working conditions, good pay and company-paid employee benefits. Typists and stenographers needed for interesting work in the following departments: Sales, personnel and production control. Apply now.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

January Graduates
Start your business career with a progressive company, offering pleasant working conditions, good pay and company-paid employee benefits. Typists and stenographers needed for interesting work in the following departments: Sales, personnel and production control. Apply now.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

January Graduates
Start your business career with a progressive company, offering pleasant working conditions, good pay and company-paid employee benefits. Typists and stenographers needed for interesting work in the following departments: Sales, personnel and production control. Apply now.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

Poleg drugih muk, ki so jih prestajali ljudje v avstrijskih zaporih, je bila gotovo najhujša negotovost, s katero so mučili ljudi; nikdar niso nikomur povedali, kam gre in kaj bo z njim. Vse se je vršilo nekako skrivnostno, preteče in ljudje so v negotovosti čakali, kaj se bo z njimi zgodilo. Vozili so jih trumoma iz ječe v ječo in nihče ni vedel, kam ga ženejo, kajti le redko je mogel upati na boljše. Poleg tega je vsak našel v ječi znanec ali vsaj ljudi z enako usodo in se je v nekaj dneh udomačil; ako odide drugam, Bog ve, kako bo...

Na deželnem sodišču traja preiskava dalje časa in po paragrafi. Ako ga odženejo, kdo ve, ali ne pride pred sodnike, ki so z razsodbo v par minutah gotovi in kazen se izvrši v 24 urah... Zato je vsak nerad odhajal in vsi, ki so ga videli, so žalostno gledali za njim. Imeli so skušnj.

(Dalje prihodnjič)

Female Help Wanted

HOUSEKEEPER
General. Prefer woman 25-45. For two business women. Own room, bath, good home. Lake Rd. Bay Village. Live in. Good cook would be appreciated. Must have reference.
Trinity 1-3643

GIRL
For general office work in furniture store; hours, Mon., Thurs., Fri. 10 a.m. - 9 p.m.; Tues. and Sat. till 6 p.m.; Wed. till noon; knowledge of Polish language helpful but not necessary; good salary. Mr. Shaffer at

FURNITURE MART
7776 Broadway

GENERAL OFFICE
1-girl office; typing, bookkeeping and various other duties. Starting at \$60 a week.

OHIO ASBESTOS & INSULATION CO.
3212 Lakeside Ave.

COOK - SHORT ORDER
Must be experienced and dependable; references; good wage; from 4 p.m. to 12:45 a.m.; no holiday or Sunday work.

SADD RESTAURANT
1879 E. 24 St.

STENOGRAPHER or TYPIST
GENERAL OFFICE
Permanent, 5 day 40 hour week. Salary.
MILNER ELECTRIC CO.
1320 St. Clair Avenue
or call PR 1-1124

TYPIST
General office work; small office; near E. 40 Chester; 5 days. Call
UT 1-0444
Mrs. Zabel

GENERAL OFFICE
Typing and shorthand a necessity for pleasant and diversified work in sales and service office. Mr. Troutman.

GREYVAN LINES, INC.
314 Superior Ave., E. Room 513

Clerk-Typist
FOR CREDIT DEPT.
5-day week. Salary
Vacation with pay

PITTSBURGH PLATE GLASS CO.
3849 Hamilton UT 1-1700
See Mr. Schabel

Stenographer
High School Graduate
See Mr. Schabel

PITTSBURGH PLATE GLASS CO.
3849 HAMILTON AVE.
UT 1-1700

ELECTRICIAN WIREMAN
Experienced man needed for work in industry. Good rate of pay, hospital and surgical benefits; life insurance, pension plan, cost of living adjustment; sick and accident pay, holiday pay and vacation.

AMERICAN STEEL & WIRE U. S. STEEL CORP.
Cleveland Coke and Coal Chemical Works
Apply to
2145 HARVARD AVE.

January Graduates
Start your business career with a progressive company, offering pleasant working conditions, good pay and company-paid employee benefits. Typists and stenographers needed for interesting work in the following departments: Sales, personnel and production control. Apply now.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

January Graduates
Start your business career with a progressive company, offering pleasant working conditions, good pay and company-paid employee benefits. Typists and stenographers needed for interesting work in the following departments: Sales, personnel and production control. Apply now.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

January Graduates
Start your business career with a progressive company, offering pleasant working conditions, good pay and company-paid employee benefits. Typists and stenographers needed for interesting work in the following departments: Sales, personnel and production control. Apply now.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

January Graduates
Start your business career with a progressive company, offering pleasant working conditions, good pay and company-paid employee benefits. Typists and stenographers needed for interesting work in the following departments: Sales, personnel and production control. Apply now.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

January Graduates
Start your business career with a progressive company, offering pleasant working conditions, good pay and company-paid employee benefits. Typists and stenographers needed for interesting work in the following departments: Sales, personnel and production control. Apply now.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

January Graduates
Start your business career with a progressive company, offering pleasant working conditions, good pay and company-paid employee benefits. Typists and stenographers needed for interesting work in the following departments: Sales, personnel and production control. Apply now.

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
970 EAST 64th STREET

ŽIRI—ZIBELKA ČIPKARSTVA IN GORSKIH ČEVLJEV

Prvi vtis v Žireh: mesto in vas sta si podala roke. Visoke eno in dvonadstropne hiše v strnjani vrsti, vmes travnate vrzeli, dalje lične hišice z vrtilki, pa pritlične kmečke hiše, obdane z gospodarskimi poslopji—vse nametano v nekem slikovitem redu, ki napravi na popotnika kaj ugoden vtis.

Tujec sem—prvikrat v Žireh. Kar na slepo sem se podal po cesti v smer, kjer sem bil malo prej iz avtobusa zagledal moderno dvonadstropno šolsko poslopje, ki tudi mestu ne bi delalo sramote. Nagovoril sem starčka, ki je stal sredi mosta, stikal po žepih, vmes pa godel nekaj nerazumljivega:

“Dober dan, očka! I, kaj pa tako stikate po žepih? Ste kaj izgubili?”

“Menda—kaj pa drugega. Tri kovače sem imel, zdaj imam pa samo dva. Šent—pa je šel “šnops po gobe.”

“Nič ne marajte! Z menoj stopite—bom jaz plačal,” sem ga povabil in že sva kakor stara znanca kramljala v gostilni ob čašici žganja. Marsikaj mi je možakar povedal, ko sem pa napeljal razgovor na zbor volivcev, mi je pa takole dejal:

“Nič prida vam ne bi mogel povedati o tem. Kar v industrijsko šolo stopite, pa po županu Petru Nagliču vprašajte. Veste, on je bolj doma v teh stvareh.” In že jo je odkuril skozi vrata.

SKRBI NA PRETEK

Predsednika občine, Nagliča sem našel med učenci v prostorni čevljarški delavnici industrijske čevljarške šole. Zasedla sva trinožno čevljarško stolčico in že sva bila sredi živahnega pomenka.

Na vprašanje, kako je bilo z udeležbo na zboru volivcev, je priznal, da med prebivalstvom res ni bilo pravega odziva. Vsekakor so bila prizadevanja vseh 7 vaških odborov nezadostna, zagledal tudi ni čudno, da je prišlo do neke mladosti med prebivalstvom. Da bi odpravili te pomanjkljivosti, imajo v na-

črtu množične sestanke, ki bodo zajeli zelo široko področje—15 vasi.

HUDOURNIK RAKULK GROZI

Dalje mi je predsednik Naglič potožil tudi o težavah, ki jim jih nalaga regulacija oziroma zajetje hudournika Rakulka. Gradnja je namreč odprta že polna tri leta. Do sedaj sta bila odobrena 2 milijona dinarjev, za popolno zajetje hudournika in za izsuševanje močvirnega terena, ki ga hudournik pogosto preplavlja, bi pa potrebovali 30 milijonov dinarjev, česar pa občina v nobenem primeru ne bo zmogla. Vsekakor pa predstavlja hudournik eno najbolj perečih zadev, kajti sleherni spomlad in jesen preplavlja dolino. Vsem, zlasti starejšim je še dobro v spominu poplava leta 1926, ko so narasle vode poplavlile vso dolino in prizadejale pravcato opustošenje.

RADI BI DOGRADILI CESTO

“Glejte, tudi gradnja ceste, ki povezuje Žiri—Smrečje in Horjul z Ljubljano, nam dela sive lase,” je razlagal dalje predsednik. “Če bi nam jo uspelo dograditi, tedaj bi se zblížali z Ljubljano za polnih 17 km. Žal pa dela na tej cesti počivajo že od 1953. leta. Zgradili smo 9 km ceste, potlej smo pa obtičali. Zdaj stoji cesta v razritem stanju. Prej je bila vsaj za silo uporabna, zdaj je pa na njej onemogočen vsak promet.”

IN SE STO TEŽAV

Pomenek je tekkel in misli so se nizale druga za drugo, pa kdo bi naštel vse težave, ki bremene vrle žirovce. Problemi okrog proračuna, ki zdaleč ne zadostajo stvarnim potrebam žirov, zdravstvo, odnosi privatnikov do KZ Žiri, vprašanje obstoja industrijske čevljarške šole, tovarna obutve “Alpina,” dograditev zadružnega doma—vse to nudi preveč gradiva za skopo odmerjene vrstice.

VASKI

HUDOMUSNEZ

Kaj pa zdaj? Ogledati sem si hotel Žiri iz ptičje perspektive. Zavil sem iz vasi v strmo pobočje žirka. Počasi sem se vzpenjal navkreber in razpredel misli, ki so se mi vsiljevale po končanih pomenkih.—Zdajci je v rebri nad menoj močno zašumelo.

Chicago, Ill.

REAL ESTATE

RIVERSIDE — Owner transferred; comfortable 6½ room house; large living room, full dining room, cabinet kitchen and breakfast nook, 3½ bedrooms, basement, recreation room; gas heat; garage. 126 Southcote Riverside 7-5432

FEMALE HELP WANTED

WANTED COOK FOR RECTORY — Own room. References. Apply Msgr. Walsh, 1526 East 84th St.

Phone — REgent 4-2300

Experienced

STENOGRAPHER

Diversified work.

Permanent. 5 day, 40 hour week. Good starting salary. Employee benefits. Near North Western and Union Depots. Good working conditions. For appointment call

FRanklin 2-8104

Uzrl sem možakarja, ki je spretno krmaril ogromno grmado dračja po strmih pobočju v dolino. Gledal sem, kaj ima pod grmado, da tako hitro drsi, pa nisem opazil drugega kot veliko večjo, ki je služila za sani. Vsekakor hvalevredna domiselnost!

“To pa gre kot po drči,” sem pozdravil moža, ki je prav tedaj ročno zavrl svoje vozilo.

“No, še kar. Lepo vreme je, pa moram spraviti suhljad pod streho. Zaltava stvar, če imaš pozimi temo v peči,” se je hudomušno nakremžil in šegavo potisnil posvaljkan klobuk na uho.

“Boste prižgali?” sem mu ponudil cigareto in že sva prijetno kramljala.

“Glejte, tisto je pa moja domačija,” je pokazal zabavni kramljač v dolino. “In tam zadaj, ali vidite tista polja? Moja so. Ja, veste—pa so skrbi s tem. Saj nič ne rečem, če bi ne bilo davkov...”

“Vidite, z menoj je pa drugače,” sem dostavil. “Jaz pa ničesar nimam. Vso svojo posest nosim v glavi.”

Možakar me je pomenljivo pogledal, nato pa dvoumno pripomnil:

“Jedetana, potlej ste pa res revež...”

Debelo sem pogoltnil, pa zasukal pogovor na drugo plat.

“Slišite, odkod pa pride ime Žiri?” sem vprašal.

“Pravijo, da so nekoč pred sto in sto leti rasli tod gosti bukovci gozdovi. In ker je bilo žira na pretek, se je tega kraja oprijelo ime Žir. Na to ime utegneta naleteti tudi na vseh starih listinah v škofjeloškem arhivu. Kasneje so—ne vem zakaj—pritaknili še ‘i,’ zdaj imamo pa Žiri.”

Pa sem pohvalil šegavega zgovorneža:

“Glejte, očka, od vas se bom pa še kaj naučil.”

“Menim, da čisto nič.”

“Zakaj pa ne,” sem zvedavo silil vanj.

“Če pomislim, da vse šole, ki ste jih ‘skozi dali,’ niso nič prida zalegle, potlej tudi jaz ne bi imel pravega veselja z vami. Pa brez zamere!” je končal možakar.

“I, kaj bi zameril. Bo že res tako, kakor pravite.”

“No, to mi je pa res všeč, da priznate, da niste posebno ‘kšajt’ sorte. Pa pozdravljeni!”

Grmada dračja se je zazibala in jela drseti v dolino.

KULTURNO

ŽIVLJENJE

Kaj pa kulturno-prosvetna dejavnost v bodoče?—To je tisto pereče vprašanje, ki visi kakor Damoklejev meč nad glavami žirovcev. Dokler ne bodo urejeni oder, gledališka dvorana in pripadajoči prostori v novem zadružnem domu, dotlej bo kulturna ledina počivala neizorana. Kljub temu, da bodo potrebovali za dokončno dograditev zadružnega doma še 40 milijonov dinarjev, so žirovci vendarle optimisti, ki zro z zaupanjem v bodočnost.

Marsikaj sem zapisal—marsikaj bo ostalo neizgovorjena ga...

Hlad prihajajočega jesenskega večera je legal na Žiri in sinje meglice, ki so se začele dvigati iz močvar, so mu drugovale...

Zapustil sem Žiri, s trdno vero v žirovce—ljudi, ki pod bremenom vsakdanjih naporov in skrbi ne klonijo...

Sa-Sa

NAJSTAREJŠI UPOKOJENEC

V vasi Labinsk pod Kavkazom živi upokojenec Kurban Zahparov, ki se je rodil leta 1819. Ko mu je bilo 15 let, je začel pasti ovce, v tridesetih letih pa je postal obrtnik. Delo je opustil, ko mu je bilo 129 let.

Zahparov je živa zgodovina svoje vasi. Še vedno ima dober spomin in rad pripoveduje o dogodkih iz kavkaške vojne. “Moj oče je doživel 128, ded pa 140 let. Upam, da bom tudi jaz dosegel to starost,” pravi o sebi in svojih ljudeh.

REKORDEN PRIDELEK GROZDJA NA PELJEŠČU

Na polotoku Pelješču so uspešno zaključili trgateg. S pridelkom, ki je zlasti v srednjem delu polotoka rekorden, so zadovoljni kot že dolgo ne in prav tako se obeta odlična kakovost vina. Številni vinogradniki so morali nabaviti nove sode, sicer ne bi imeli kam spraviti dobre kapljice.

STANOVANJE S 5 SOBAMI

se odda v najem. Zgoraj. Fornez na plin, porč preko prednje strani, majhna soba od hodnika, ki se lahko rabi kot dodatno sobo. Nahaja se na E. 67 St. od St. Clair Ave. Pokličite RE 1-5513

ŽELIMO KUPITI

hišo za eno ali dve družini, nahajajoča se izpod E. 55 St., v okolici Superior-Payne Ave. Kdor ima za oddati, naj sporoči na urad tega lista.

HE 1-5311

4 SOBE

spodaj, spredaj, se odda v najem mlademu zakonskemu paru ali starejši dvojici.

Vpraša se na

6930 HECKER AVENUE

4 SOBE IN KOPALNICO

se odda v najem. Nahaja se na 1. nadstropju, zadaj. Prednost imajo odrasli ali dvojica z enim otrokom. Nahaja se na 1011 E. 64 St.

Pokličite

IV 1-8898

HIŠA NA BLEDU

Proda se hiša na Bledu; je enonadstropna vila s krasno lego in razgledom na Karavanke in Julijske alpe, ter oddaljena pet minut od jezera. Za ceno in druge podrobnosti se obrnite na

MARY AUGUSTIN

13219 Thornhope Avenue

Cleveland 11, Ohio - tel. OR 1-7026

V EUCLIDU

blizu bulevarja in E. 212 St., nova zidana bungalow hiša; zelo velika kuhinja, 2 spalni sobi spodaj, ena zgoraj. Klet, fornez na plin, lota 40x115. Se lahko takoj vsetite.

Poslopja za investicijo v Euclidu. 2 trgovini na vogalu. V enem prostoru je slaščičarna, v drugem pa čistilnica. Zglasite v našem uradu in vam pokažemo.

Za te in druge dobre nakupe se obrnite na

STREKAL REALTY

405 East 200th Street

IV 1-1100

Parkwood Home Furnishings

7110 ST. CLAIR AVE.

ZAVSE, DRAPES, POSTELJINA, PREGRIJALNA, Provizija blago po pravih cenah

“Nadi odjemalci se vedno vračajo”

Zastopniki

“Enakopravnosti”

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO

1016 EAST 76th STREET

UTah 1-6956

JOHN STEBLAJ

17902 NOTTINGHAM RD.

IVanhoe 1-3360

Za newburško okrožje:

FRANK RENKO

11101 REVERE AVENUE

Diamond 1-8029

DRUŠTVENI KOLEDAR

FEBRUARJA

10. februarja, nedelja—Valentinova zabava krožka št. 3 Prog. Slov. v A.J.C. na Recher Ave.

MARCA

24. marca, nedelja — Koncert zbora Zarja v Slov. nar. domu, St. Clair Ave.

31. marca, nedelja — Koncert zbora Jadran v S.D.D., Waterloo Rd.

APRILA

14. aprila, nedelja — Glasbena Matica poda “Marijo Magdaleno” v S.N.D., St. Clair Ave.

28. aprila, nedelja — Koncert zbora Slovan v Ameriško jugoslovanskem centru, Recher Ave.

MAJA

4. maja, sobota—Pregled računov glavnih nadzornic in skupna seja celotnega glavnega odbora Progresivnih Slovenk Amerike v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd.

5. maja, nedelja — Letni “Dan Progresivnih Slovenk” — Dopoldne konferenca, kateri sledi slavnostna prireditev dneva—v Slov. Del. Domu na Waterloo Rd.

10. maja, nedelja — 10-letnica zbora Triglav v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave. Domača zabava v Slovenskem domu, 6818 Denison Ave.

NOVEMBRA

17. novembra, nedelja—Opereta zbora Jadran v S.D.D. Waterloo Rd.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalostni src naznanjamo vsem sorodnikom in znancem vest, da je umrl naš ljubljani soprog, oče in brat

JACOB KNAFELC

Zatisnil je svoje oči po več kot mesec dni dolgi bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega, dne 25. decembra 1956 ob 5.15 uri zjutraj v Euclid-Glenville bolnišnici.

Pogreb se je vršil dne 28. decembra iz pogrebnega zavoda Joseph Žele in sinovi v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ter od tam po opravljeni slovesni sv. maši zadušnici in pogrebnih obredih na pokopališče Calvary, kjer smo ga položili k večnemu počitku v naročje materi zemlji.

Blagopokojnik je bil rojen dne 25. julija 1895 v vasi Zagorje pri Postojni. Bil je član društva Mir št. 146 S.N.P.J., podružnice št. 3 Slov. moške zveze ter delničar Slovenskega doma na Holmes Ave. Delal je zadnjih 10 let pri Perfection Stove Co.

V dolžnost nam je, da se iskreno zahvalimo vsem dragim prijateljem, ki so položili tako krasne vence cvetja h krsti ljubljene. Ta dokaz vaše ljubezni in spoštovanja do njega nam je bil v veliko tolažbo v dneh smrti.

Dalje srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnika.

Našo zahvalo izrekamo vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugi za spremstvo pri pogrebu. Hvala nosilec krstesobratom od društev, katerih član je bil pokojni. Hvala tudi predsedniku društva Mir, Mr. Antonu Bokal, in predsedniku podr. št. 3 Slov. moške zveze, Mr. Perko, za lepe besede pokojniku v slovo in zadnji pozdrav.

Najlepša hvala čst. g. Vargo za tolažilne obiske v bolnišnici in pogrebno sv. mašo, čst. g. Mathias Yager za molitev rožnega venca in spremstvo na pokopališče ter molitve ob odprtem grobu, kakor tudi čst. g. Paik za številne obiske v času bolezni. Zahvalo naj sprejme pogrebni zavod Joseph Žele in sinovi za vzorno voden pogreb in najboljšo vsestransko poslugi.

Srčna hvala sosedom, ki so nam stali na strani in nam pomagali v času bolezni in smrti.

Razposlali smo zahvalna pisma vsem, ki so prispevali. Ako ga kdo ni prejel, prosimo oprostjenja in naj isto sprejme našo stotero zahvalo.

Počivaj v miru in rahla naj Ti bo svobodna ameriška zemlja. Sedaj počivaš, rešen vseh zemeljskih skrbi, a Tvoja duša uživa plačilo od Boga za vse, kar si dobrega storil v življenju.

Mi se Te bomo vedno spominjali z ljubeznijo v naših srcih in z molitvijo do konca naših dni.

Snivaj sladko, večno spanje, dragi pokojnik!

Žaljujoči:

MILKA, rojena KAPUS, soproga

FRANK PAJEK, STANLEY PAJEK in SOPHIE

GROSEL, otroci

vnuki in vnukinje in več sorodnikov

LUKA KNAFELC, brat v Center, Pa.

FRANCES BRGAR, sestra v Clevelandu

v stari domovini zapuša brata FRANCETA

in pet sestra: Marija, Angela,

ALOJZIJA, HELENA in IVANKA,

ter več sorodnikov

Cleveland, Ohio, dne 29. januarja 1957.

STANDARD OIL CO.

NEEDS MEN AGE 21 - 35 FOR

Service Station Attendants

Regular Employment — 48 Hour Week — Physical Fitness Essential — Good Starting Salary — Outstanding Benefit Plans Opportunity for Advancement — Apply in Person Employee Relations Dept.

KEMPER BUILDING

20 N. WACKER, 12th FLOOR

